Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

9 юни 2022 година*

„Преюдициално запитване — Регламент (ЕИО) № 2913/92 — Митнически кодекс на Общността — Член 30, параграф 2, букви а) и б) — Митническа стойност — Определяне на договорната стойност на сходни стоки — База данни, създадена и управлявана от националния митнически орган — Бази данни, създадени и управлявани от митническите органи на други държави членки и от службите на Европейския съюз — Идентични или сходни стоки, изнесени за Съюза „в същия момент или приблизително в същия момент“

По дело C-187/21

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Kúria (Върховен съд, Унгария) с акт от 4 февруари 2021 г., постъпил в Съда на 25 март 2021 г., в рамките на производство по дело

FAWKES Kft.

срещу

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebviteli Igazgatósága,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: E. Regan, председател на състава, I. Jarukaitis, M. Ilešič, D. Gratsias (докладчик) и Z. Csehi, съдии,

генерален адвокат: T. Ćapeta,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за FAWKES Kft., от L. P. Maruzs, ügyvéd,

– за унгарското правителство, от M. Z. Fehér и K. Szíjjártó, в качеството на представители,

* Език на производството: унгарски.

– за испанското правителство, от I. Herranz Elizalde и S. Jiménez García, в качеството на представители,

– за френското правителство, от G. Bain и A.-L. Desjonquères, в качеството на представители,

– за финландското правителство, от M. Pere, в качеството на представител,

– за Европейската комисия, от B. Béres и F. Clotuche-Duvieusart, в качеството на представители

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 30, параграф 2, букви а) и б) от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, 1992 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58), изменен с Регламент (ЕО) № 82/97 на Европейския парламент и на Съвета от 19 декември 1996 г. (ОВ L 17, 1997 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 9, стр. 250) и Регламент (ЕО) № 2700/2000 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2000 г. (ОВ L 311, 2000 г., стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 13, стр. 12) (наричан по-нататък „Митническият кодекс“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между FAWKES Kft. и Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (Дирекция „Жалби“ към Националната данъчна и митническа администрация, Унгария) (наричана по-нататък „унгарският митнически орган“) по повод на решението, с което последният определя съгласно член 30, параграф 2, буква б) от Митническия кодекс митническата стойност на текстилни изделия с произход от Китай (наричано по-нататък „спорното решение“).

Правна уредба

Митническият кодекс

3 Митническият кодекс е отменен и заменен с Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 2013 г., стр. 1 и поправка в ОВ L 287, 2013 г., стр. 90). Съгласно член 286, параграф 2 във връзка с член 288, параграф 2 от последния регламент обаче Митническият кодекс продължава да се прилага до 30 април 2016 г.

4 Съгласно съображение 8 от Митническия кодекс:

„[…] [П]ри приемането на мерките за прилагане на настоящия Кодекс следва да се обърне изключително внимание на предотвратяването на измами или нередности, които биха нанесли вреди на общия бюджет на [Европейския съюз]“.

5 Член 6, параграф 3 от Кодекса предвижда:

„Решенията на митническите органи, издадени в писмена форма, с които се отхвърлят искания или са неблагоприятни за адресатите, трябва да бъдат мотивирани“.

6 Член 29, параграф 1 от посочения кодекс гласи:

„Митническата стойност на внасяни стоки е договорната им стойност, а именно, платената действително или подлежаща на плащане цена на стоките при продажбата им за износ с местоназначение в митническата територия на Общността, коригирана, при необходимост, в съответствие с разпоредбите на членове 32 и 33 […]“.

7 Член 30, параграфи 1 и 2 от същия закон предвижда:

„1. Когато митническата стойност не може да се определи съгласно член 29, се прилагат последователно букви а), б), в) и г) от параграф 2, докато се стигне до първата от тези букви, по която въпросната стойност може да [се] определи. […]

2. Митническа стойност, определена в резултат на прилагане на този член, е:

а) договорната стойност на идентични стоки, продадени с цел износ с местоназначение в Общността и изнесени в същия момент или приблизително в същия момент, както и стоките, подлежащи на остойностяване;

б) договорната стойност на сходни стоки, продадени с цел износ с местоназначение в Общността и изнесени в същия момент или приблизително в същия момент, както и стоките, подлежащи на остойностяване;

в) стойността, [основаваща] се на единичната цена, по която се продава в Общността най-голямото сборно количество от внасяните стоки или от вносни идентични или сходни стоки на лица, които не са свързани с продавачите;

г) изчислената стойност, представляваща сумата от:

– разходите или стойността на материалите и на производствените или други операции, използвани при производството на внасяните стоки,

– сумата от печалбата и общите разходи, равна на тази, която обикновено се калкулира при продажбите на стоки от същото естество или вид като стоките, подлежащи на остойностяване, които са произведени от производители в страната на износа за износ с местоназначение в Общността,

– разходите или стойността на елементите, посочени в член 32, параграф 1, буква д)“.

8 Член 31, параграф 1 от Митническия кодекс предвижда:

„Когато митническата стойност на внасяните стоки не може да се определи по силата [на] членове 29 или 30, тя се определя въз основа на наличните данни в Общността и чрез разумни способи, съответстващи на общите принципи и разпоредби на:

– Споразумението за прилагане на член VII от Общото споразумение по митата и търговията,

– член VII от Общото споразумение по митата и търговията,

– разпоредбите на тази глава“.

9 Член 78 от Кодекса има следното съдържание:

„1. След вдигането на стоките митническите органи имат право по своя инициатива или по искане на декларатора да поправят декларацията.

2. Митническите органи имат право след вдигане на стоките и с цел установяване истинността на данните от декларацията, да извършват контрол на търговските документи и данни за вносните или износните операции с декларираните стоки, включително и на последващите търговски операции с тях. Този контрол се извършва на място в помещенията на декларатора при всяко лице, свързано пряко или косвено с горепосочените операции, както и при всяко друго лице, притежаващо тези документи и данни за професионални цели. Митническите органи имат право да извършват и проверка на стоките, ако те все още могат да бъдат представени.

3. Когато последващата проверка на декларацията или последващият контрол установят, че разпоредбите, отнасящи се до съответния митнически режим[,] са били приложени на основата на неверни или непълни данни, митническите органи вземат необходимите мерки, при спазване на приетите разпоредби, да уредят ситуацията, като отчитат новите данни, с които разполагат“.

10 Член 221, параграфи 3 и 4 от посочения кодекс гласи:

„3. Уведомяването на длъжника вече не може да се извършва след изтичане на тригодишния срок от датата на възникване на митническото задължение. Този срок се прекъсва от момента на подаване на жалба по смисъла на член 243 и по време на процедурата по обжалването.

4. Когато митническото задължение е в резултат на действие, което в момента на извършването си е подлежало на наказателно съдебно преследване, уведомяването на длъжника може да се осъществи след изтичането на тригодишния срок, предвиден в параграф 3, при условията, предвидени от действащите разпоредби“.

Регламентът за прилагане

11 Дял V от Регламент ([ЕИО]) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО) № 2913/92 (ОВ L 253, 1993 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 7, стр. 3), изменен с Регламент (ЕО)

№ 3254/94 на Комисията от 19 декември 1994 г. (ОВ L 346, 1994 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 6, стр. 233) (наричан по-нататък „Регламентът за прилагане“), е озаглавен „Митническа облагаема стойност“ и включва членове 141—181a.

12 Съгласно член 142 от Регламента за прилагане:

„1. За целите на настоящия дял:

[…]

в) „идентични стоки“ означава стоките, произведени в същата страна, които са еднакви във всяко отношение, включително физическите им характеристики, качество и репутация. Незначителните различия във външния вид не изключват стоките, които в останало отношение отговарят на определението, от третирането им като идентични;

г) „[сходни] стоки“ означава стоки, произведени в същата страна, които, въпреки че не са еднакви във всяко отношение, имат подобни характеристики и подобни съставни материали, което им дава възможност да изпълняват същите функции и да бъдат взаимнозаменими в търговско отношение; качеството на стоките, репутацията им и съществуването на запазена марка са измежду факторите, които определят дали стоките са подобни;

[…]“.

13 Член 150 от този регламент има следното съдържание:

„1. При прилагането на член 30, параграф 2, буква а) от [Митническия кодекс] ([договорна стойност] на идентични стоки), МОС трябва да се определя чрез стойността на сделката с идентични стоки при продажба на същото търговско равнище и в приблизително същото количество като стоките, подлежащи на обмитяване. […]

3. Ако при прилагане на настоящия член се установи повече от една стойност на идентични стоки, за определянето на МОС на вносните стоки се използва най-ниската стойност.

4. При прилагането на настоящия член може да се вземе под внимание [договорна стойност на] стоки, произведени от друго лице, само ако не може да се намери [договорна стойност] според параграф 1 за стоки, идентични на оценяваните, произведени от същото лице.

5. За целите на настоящия член, [договорната стойност на] идентични вносни стоки означава МОС, определена по-рано според член 29 от [Митническия кодекс], коригирана според параграф 1 и параграф 2 от настоящия член“.

14 Член 151 от посочения регламент гласи:

„1. При прилагането на член 30, параграф 2, буква б) от [Митническия кодекс] ([договорна стойност на сходни] стоки), МОС трябва да се определя посредством [договорната стойност на сходни] стоки при продажба на същото търговско равнище и в приблизително същото количество като стоките, подлежащи на обмитяване. […]

[…]

3. Ако при прилагане на настоящия член се установи повече от една [договорна стойност на сходни] стоки, за определянето на МОС на вносните стоки се използва най-ниската стойност.

4. При прилагането на настоящия член може да се вземе под внимание [договорна стойност на] стоки, произведени от друго лице само ако не може да се намери [договорна стойност] според параграф 1 за [сходни] на оценяваните стоки, произведени от същото лице.

5. За целите на настоящия член [договорната стойност на сходни] вносни стоки означава МОС, определена по-рано според член 29 от [Митническия кодекс], коригирана според параграф 1 и параграф 2 от настоящия член“.

15 Член 181a от Регламента за прилагане предвижда:

„1. Не се налага митническите органи да определят митническата стойност на внесените стоки въз основа на метода [на договорната стойност], когато съобразно определената в параграф 2 процедура не са получили задоволителна информация или се съмняват основателно, че декларираните стойности представляват цялата платена или платима сума по реда на член 29 от [Митническия кодекс].

2. Когато митническите органи имат съмненията, описани в параграф 1, те могат да изискат допълнителна информация съобразно член 178, параграф 4. Когато съмненията продължават, митническите органи са длъжни, преди да вземат окончателно решение, да известят заинтересованото лице, в писмен вид, ако то желае, относно основанията за съмненията си, както и да му предоставят възможност за отговор. Окончателното решение и основанията за вземането му се съобщават в писмен вид на въпросното лице“.

Регламент № 515/97

16 Регламент (ЕО) № 515/97 на Съвета от 13 март 1997 година относно взаимопомощта между административните органи на държавите членки и сътрудничеството между последните и Комисията по гарантиране на правилното прилагане на законодателството в областта на митническите и земеделските въпроси (ОВ, L 82, 1997 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 10, стр. 3), изменен с Регламент (ЕО) № 766/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. (JO L 218, 2008 г., стр. 48) (наричан по-нататък „Регламент № 515/97“), предвижда в член 1, параграф 1:

„Настоящият регламент урежда начините на сътрудничество на административните органи на държавите членки, отговарящи за прилагане на законодателството в митническата и земеделска области на Общността, както между тях самите, така и с Комисията, с оглед съобразността на това законодателство в рамките на система на Общността“.

17 Дялове I и II от този регламент се отнасят съответно до помощта при поискване и до оказването на непосредствена помощ.

18 Дял V от Регламента е озаглавен „Митническа информационна система [(МИС)]“ и съдържа глава 2, която от своя страна е озаглавена „Действие и употреба на МИС“ и съдържа член 24, който предвижда:

„МИС представлява централизирана система от база данни и е достъпна чрез терминали, разположени във всяка една държава членка и в Комисията. Системата включва изключително данни, необходими за изпълнение на задачите ѝ според определенията им в член 23, параграф 2, включително и лични данни, попадащи в следните категории:

[…]

ж) задържани, иззети или конфискувани стоки;

[…]“.

Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/346

19 Съображение 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/346 на Комисията от 10 март 2016 година за определяне на елементите, които да бъдат включени в Митническата информационна система (ОВ L 65, 2016 г., стр. 40), гласи:

„Предназначението на [МИС] е да подпомага компетентните органи при предотвратяването, разследването и преследването на действия, нарушаващи митническото и земеделското законодателство. За постигането на тази цел компетентните органи на държавите членки въвеждат в МИС информация за съответните събития, например изземване или задържане на стоки. С цел МИС да продължи да удовлетворя[ва] нуждите на компетентните органи, е необходимо да се актуализира списъкът на елементите, които трябва да бъдат включени в МИС“.

Правна уредба относно статистиката за външната търговия

20 Регламент (ЕО) № 471/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 година относно статистиката на Общността за външната търговия с трети страни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1172/95 на Съвета (ОВ L 152, 2009 г., стр. 23) предвижда в член 3, параграф 1:

„Статистиката за външната търговия регистрира вноса и износа на стоки.

[…]

Държавите членки регистрират внос, в случай че стоките влизат в статистическата територия на Общността съгласно един от следните митнически режими, установени в Митническия кодекс:

а) допускане за свободно обращение;

б) активно усъвършенстване;

[…]“.

21 Съгласно член 4, параграф 1 от този регламент:

„Източникът на данни за записите за внос и износ на стоките, посочени в член 3, параграф 1, е митническата декларация, включително и всички възможни допълнения или изменения на статистическите данни, произтичащи от свързани с нея решения на митниците“.

22 Член 5, параграф 1 от посочения регламент гласи:

„Държавите членки получават следния набор от данни от записите за внос и износ, посочени в член 3, параграф 1:

[…]

в) статистическата стойност на стоките на националната граница на държавите членки вносители или износители;

[…]“.

23 Член 6 от Регламент № 471/2009 предвижда:

„1. Държавите членки съставят за всеки месечен референтен период статистика за вноса и износа на стоки в стойностно и количествено изражение по:

а) код на стоката;

б) държави членки вносители/износители;

в) държави партньори;

г) статистическа процедура;

д) вид на сделката;

е) преференциално третиране при внос;

ж) начин на транспортиране.

[…]“.

24 Член 8 от Регламента гласи:

„1. Държавите членки предават на Комисията (Евростат) статистиката, посочена в член 6, параграф 1, не по-късно от 40 дни след края на всеки месечен референтен период.

Държавите членки гарантират, че статистиката съдържа информация за целия внос и износ през въпросния референтен период, като правят корекции, когато няма налични записи.

[…]“.

25 Регламент (ЕС) № 113/2010 на Комисията от 9 февруари 2010 година за прилагане на Регламент (ЕО) № 471/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността за външната търговия с трети страни по отношение на обхвата на търговията, определянето на данните, съставянето на статистиката за търговията по характеристики на стопанската дейност и по валута на фактуриране, както и специфични стоки или движения (ОВ L 37, 2010 г., p. 1), предвижда в член 4, параграфи 1 и 2:

„1. Статистическата стойност се базира на стойността на стоките към момента и на мястото, където стоките пресичат границата на държавата членка на местоназначение при внос и на държавата членка на действителен износ при износ.

Статистическата стойност се изчислява на базата на стойността на стоките, посочена в параграф 2, и когато е необходимо, коригирана с разходите за транспорт и застраховка в съответствие с параграф 4.

2. Във връзка с принципите на оценяването, изложени в споразумението за прилагане на член VII от Общото споразумение за митата и търговията (Споразумението на СТО за митническата оценка) стойността на стоките за внос или износ е:

а) при продажба или покупка — действително платената или подлежаща на плащане цена на внесените или изнесените стоки без произволни или фиктивни стойности;

б) в други случаи — цената, която би била платена при продажба или покупка.

Митническата стойност се използва, ако е определена според Митническия кодекс за стоки, допуснати за свободно обращение“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

26 През 2012 г., FAWKES, жалбоподателят в главното производство, внася неколкократно в Съюза текстилни изделия с произход от Китай. Унгарският митническият орган счита, че договорните стойности, декларирани в съответствие с член 29 от Митническия кодекс, са необичайно ниски. Тъй като счита, че е невъзможно да се установи митническата стойност на тези изделия въз основа на договорната стойност по силата на правилото, установено в член 29 от Кодекса, или да се използват методите, предвидени в член 30 от него, посоченият орган прилага за тази цел член 31 от Кодекса, като приема няколко решения, които жалбоподателят в главното производство обжалва пред компетентната национална юрисдикция.

27 Както е видно от становищата, представени както от жалбоподателя в главното производство, така и от унгарското правителство, които намират потвърждение в това отношение в материалите по представената на Съда преписка, тези решения са отменени от компетентната национална юрисдикция. Унгарският митнически орган приема нови решения, които също са отменени вследствие на жалби, подадени от жалбоподателя в главното производство. Тогава въпросният орган приема спорното решение, в което митническата стойност е установена съгласно член 30, параграф 2, буква б) от Митническия кодекс. За тази цел той използва данни от национална база данни, отнасящи се за период от 90 дни, от които 45 преди и 45 след митническото оформяне. Органът не взема предвид други митнически оформяния от страна на жалбоподателя в главното производство.

28 В подкрепа на жалбата си срещу спорното решение жалбоподателят в главното производство изтъква, първо, че за да установи митническата стойност съгласно член 30, параграф 2, буква а) или б) от Митническия кодекс, унгарският митнически орган трябвало да направи справка в базите данни, поддържани в редица служби на Съюза като ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ (TAXUD) на Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и Евростат, Статистическата служба на Европейския съюз. Второ, митническият орган не трябвало да изключи договорните стойности, отнасящи се до други операции по внос, които били извършени от жалбоподателя в главното производство в Унгария и в други държави членки, без да бъдат поставени под въпрос от компетентните органи. Трето, според жалбоподателя в главното производство периодът, взет предвид за определянето на митническата стойност, трябвало да бъде по-дълъг от 90-дневния период, на който се позовава митническият орган.

29 След като националният първоинстанционен съд отхвърля жалбата, жалбоподателят в главното производство подава касационна жалба до Kúria (Върховен съд, Унгария), запитващата юрисдикция. В подкрепа на жалбата си жалбоподателят в главното производство изтъква отново оплакванията си, свързани с твърдяното задължение митническата стойност да се определи, като се направи справка в поддържаните в Съюза бази данни, да се вземат предвид договорните стойности, отнасящи се за други операции по внос на жалбоподателя и като релевантен период да се вземе предвид период от над 90 дни.

30 Според запитващата юрисдикция, когато следва да се определи митническата стойност въз основа на договорната стойност на идентични или сходни стоки по смисъла на член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс, националният митнически орган не може да не се обърне към митническите органи на други държави членки. При липсата на база данни на равнището на Съюза, която съдържала необходимата информация, тази разпоредба трябвало да се тълкува в смисъл, че допуска митническият орган на държава членка да поиска информация от колегите си в други държави членки.

31 Освен това запитващата юрисдикция счита, че митническият орган може да не вземе предвид договорните стойности, определени при предишни митнически оформяния, извършени по искане на същия вносител, ако се съмнява дали тези митнически стойности са допустими по смисъла на член 29 от Митническия кодекс. Запитващата юрисдикция счита също, че период от 90 дни, от които 45 преди и 45 след митническото оформяне, съответства на понятието за стоки, изнесени за Съюза „в същия момент или приблизително в същия момент, както и стоките, подлежащи на остойностяване“ по смисъла на член 30, параграф 2, букви а) и б) от Кодекса.

32 При тези условия Kúria (Върховен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли член 30, параграф 2, букви а) и б) от [Митническия кодекс] да се тълкува в смисъл, че като митническа стойност може и трябва да се вземат предвид само стойностите, които се съдържат в базата данни, попълвана въз основа на митническите оформяния, извършени от самия митническия орган на съответната държава членка?

2) При отрицателен отговор на първия въпрос трябва ли — за целите на определянето на митническата стойност съгласно член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс — съответният орган да се обърне към митническите органи на други държави членки, за да получи митническата стойност на сходни стоки, съдържащи се в техните бази данни, и/или е необходимо консултиране на база данни [на Съюза], за да се използват митническите стойности, които се съдържат в нея?

3) Може ли член 30, параграф 2, букви а) и б) от [Митническия кодекс] да се тълкува в смисъл, че за целите на определянето на митническата стойност не може да се вземат предвид договорните стойности, отнасящи се до сделки на самия заявител за митническо оформяне, макар тези стойности да не са били оспорени нито от националния митнически орган, нито от митническите органи на други държави членки?

4) Може ли изискването „в същия момент или приблизително в същия момент“, предвидено в член 30, параграф 2, букви а) и б) от [Митническия кодекс], да се тълкува в смисъл, че съответният период може да се ограничи до период, обхващащ 45 дни преди и 45 дни след митническото оформяне?“.

По преюдициалните въпроси

По първия и втория въпрос

33 С първия и втория си въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс трябва да се тълкува в смисъл, че при определянето на митническата стойност съгласно тази разпоредба митническият орган на държава членка може да използва само сведенията, които се съдържат в националната база данни, която той попълва и управлява, или е длъжен да прави справка с информацията, притежавана от митническите органи на други държави членки или от институциите и службите на Съюза, като при необходимост отправи искане до тях, за да получи допълнителни данни за целите на определянето.

34 Следва да се отбележи, че разпоредбите на правото на Съюза относно митническото остойностяване имат за цел да установят справедлива, еднообразна и обективна система, която изключва използването на субективно определени или фиктивни митнически стойности. Затова митническата стойност трябва да отразява реалната икономическа стойност на внесената стока и да отчита всички елементи на тази стока, които имат икономическа стойност (решение от 9 юли 2020 г., Директор на Териториална дирекция Югозападна — Агенция „Митници“, C-76/19, EU:C:2020:543, т. 34 и цитираната съдебна практика).

35 Освен това, като се има предвид отношението на субсидиарност, което е налице между различните предвидени в член 30, параграф 2, букви а)—г) от Митническия кодекс методи за определяне на митническата стойност, митническите органи следва да положат дължимата грижа при използването на всеки един от последователните методи, предвидени в тази разпоредба, преди да направят извод за неговата неприложимост (решение от 9 ноември 2017 г., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, т. 52).

36 Ето защо, когато митническият орган определя митническата стойност съгласно член 30, параграф 2, буква а) от Митническия кодекс, той трябва да основе преценката си на обстоятелствата, свързани с изнесените в същия момент или приблизително в същия момент като подлежащите на остойностяване идентични стоки съгласно определението в член 142, параграф 1, буква в) от Регламента за прилагане, като при това спазва другите условия, установени в член 150 от последния регламент, отнасящи се по-специално до търговско равнище на продажба на идентичните стоки, продаденото количество и лицето, което ги е произвело.

37 Аналогично, когато, след като констатира, че предвиденият в член 30, параграф 2, буква а) от Митническия кодекс метод не е приложим, митническият орган пристъпи към определянето митническата стойност съгласно член 30, параграф 2, буква б) от Кодекса, той трябва да основе преценката си на обстоятелствата, свързани с изнесените за Съюза в същия момент или приблизително в същия момент като подлежащите на остойностяване сходни стоки съгласно определението в член 142, параграф 1, буква г) от Регламента за прилагане, като при това спазва другите условия, установени в член 151 от последния регламент, които са идентични с установените в член 150 от същия регламент.

38 В този контекст, с оглед на задължението си за полагане на дължимата грижа при прилагането на член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс, митническите органи са длъжни да проучат всички източници на информация и базите данни, с които разполагат, за да определят митническата стойност по възможно най-точния начин и най-близко до реалността (вж. в този смисъл решения от 9 ноември 2017 г., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, т. 56 и от 20 юни 2019 г., Oribalt Rīga, C-1/18, EU:C:2019:519, т. 27).

39 Съгласно това задължение всеки митнически орган е длъжен да използва националната база данни, която той управлява и попълва, доколкото тя му предоставя необходимите данни за прилагането на член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс при приемането на мотивирано решение в съответствие с член 6, параграф 3 от Кодекса. От митническия орган обаче не може да се изисква служебно или при обикновено поискване системно да се опитва да получи достъп до източници на информация или до бази данни, които не са му необходими за прилагането на член 30, параграф 2, букви а) и б) от Кодекса, особено когато няма свободен и пряк достъп до посочените източници на информация или бази данни или съдържащите се в тях данни не могат да бъдат включени в мотивите на решение, прието по силата на посочената разпоредба.

40 В това отношение следва да се посочи, че митническите органи попълват националните бази данни въз основа на митническите декларации, които получават съгласно Митническия кодекс. По-специално от член 3, параграф 1, втора алинея във връзка с член 4, параграф 1 от Регламент № 471/2009 следва, че държавите членки са длъжни да регистрират всеки внос на стоки, които влизат на тяхна територия като част от статистическата територия на Общността по смисъла на член 2, буква б) от Регламента, използвайки митническата декларация като източник на данни за регистрирането. Съгласно член 5, параграф 1, буква в) от посочения регламент сред статистическите данни, установявани от митническите органи, е статистическата стойност на стоките на националната граница на държавата членка вносител, която съгласно член 4, параграф 1 от Регламент № 113/2010 се основава на стойността на стоките към момента и на мястото, където стоките пресичат границата на държавата членка, в която са внесени.

41 Следователно така създадените национални бази данни по принцип могат да се позовават на данните, необходими за прилагането на член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс. Освен това всяка от тези национални бази данни по дефиниция е свободно и пряко достъпна за митническия орган на съответната държава членка, който я попълва и управлява.

42 При тези условия евентуалното задължение на митнически орган на държавата членка, в която се извършва митническото оформяне, да използва сведения от базите данни, създадени и управлявани от митническите органи на другите държави членки или от службите на Съюза, зависи от обстоятелството дали съответният митнически орган е в състояние да установи митническата стойност в съответствие с член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс въз основа на данните, с които разполага пряко. Ако посоченият орган вече разполага с необходимите данни за тази цел въз основа на попълвани и управлявани от него бази данни, информацията, която се съдържа в управлявани от други митнически органи или от службите на Съюза бази данни, не е от особена полза.

43 Освен това свободен и пряк достъп до всяка от националните бази данни има само митническият орган на съответната държава членка, който я попълва и управлява, като съответните органи на други държави членки могат да черпят информация само чрез искане, подадено съгласно Регламент № 515/97.

44 Всъщност от член 1, параграф 1 от Регламент № 515/97 следва, че той определя начините, по които административните органи на държавите членки, отговарящи за прилагане на законодателството в митническата и земеделската област, си сътрудничат помежду си и с Комисията, за да осигурят спазването на това законодателство. Впрочем тази помощ се предоставя или при поискване съгласно разпоредбите от дял първи от посочения регламент или непосредствено съгласно дял II от Регламента в случаи, които не представляват обикновен контрол с цел определяне на митническата стойност.

45 При тези условия, когато сведенията, които се съдържат в национална база данни на съответната държава членка, са достатъчни, за да определи митническият орган на тази държава членка митническата стойност съгласно член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс, налагането на задължението системно да се черпят сведения от бази данни, управлявани от митническите органи на други държави членки, би довело до ненужно утежняване на всяка процедура по контрол, което би могло да застраши постигането на целта за борба с измамите и всички други незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза. Всъщност тази цел, посочена в член 325 ДФЕС и в осмо съображение от Митническия кодекс, изисква митническият контрол да се извършва своевременно и да позволява ефективното и пълно събиране на митата (вж. в този смисъл решение от 8 март 2022 г., Комисия/Обединено кралство (Борба с измамата чрез занижени цени), C-213/19, EU:C:2022:167, т. 209—211 и цитираната съдебна практика).

46 Що се отнася до установяваните на равнището на Съюза статистически данни, и по-специално данните, посочени в представените пред Съда писмени становища, не е сигурно, че те съдържат непременно сведения, които могат да бъдат използвани за определяне на митническата стойност съгласно член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс, тъй като те са обобщени и имат поверителен характер.

47 В това отношение следва да се отбележи, че съгласно дял V от Регламент № 515/97 този регламент установява митническа информационна система, която се състои от централна база данни, достъпна чрез терминали във всяка държава членка и в Комисията. От член 24, буква ж) от посочения регламент, както и от съображение 1 от Регламент за изпълнение 2016/346 обаче следва, че компетентните органи на държавите членки въвеждат в митническата информационна система информация за съответните събития, например изземване или задържане на стоки. Следователно митническата информационна система не съдържа информация относно всяко митническо оформяне на митническата територия на Съюза, от която компетентните органи биха могли във всички случаи да извлекат необходимите данни, за да определят митническата стойност на дадена стока съгласно член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс.

48 Аналогично, от членове 5, 6 и 8 от Регламент № 471/2009 следва, че държавите членки предават на Евростат обобщени данни относно вноса в стойностно изражение и с разбивка по код на стоките. Както обаче бе посочено в точки 36 и 37 от настоящото решение, за определянето на митническата стойност съгласно член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс е необходимо да се проверят обстоятелства като физическите характеристики, качеството, репутацията, взаимозаменяемостта на стоките и търговското равнище на продажбите, които се вземат предвид.

49 Следователно, както изтъква унгарското правителство, данните, предавани от държавите членки на Евростат съгласно Регламент № 471/2009, не се явяват сами по себе си годни да позволят на митническия орган да определи митническата стойност в съответствие с член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс.

50 Такъв е случаят и с всяка създадена на равнището на Съюза база данни, която съдържа информация от митнически интерес, като тарифите, правилата за произход, допълнителните такси и мита, процедурите и формалностите по вноса, изискванията относно продуктите, пречките пред търговията и статистическите данни за търговските потоци, без обаче да предоставя точна информация, позволяваща да се определи митническата стойност в съответствие с член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс.

51 Освен това задължението за мотивиране, което е в тежест на митническите органи при прилагането на Митническия кодекс, се отразява върху възможността да се използват управлявани от службите на Съюза бази данни, за да се предотвратят измамите.

52 Всъщност съгласно член 6, параграф 3 от Митническия кодекс решенията на митническите органи, издадени в писмена форма, които са неблагоприятни за адресатите, се мотивират.

53 Ето защо задължението за мотивиране, което е в тежест на митническите органи при прилагането на Митническия кодекс, трябва, първо, да позволява ясно и недвусмислено установяване на причините, поради които те не са приложили един или няколко от методите за определяне на митническата стойност, в случая метода по член 29 от Митническия кодекс (вж. в този смисъл решение 9 ноември 2017 г., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, т. 44).

54 Второ, това задължение означава, че посочените органи са длъжни да изложат в решението си за установяване на размера на дължимите вносни мита данните, въз основа на които е изчислена митническата стойност на стоките, в случая на основание член 30, параграф 2 от

Митническия кодекс, както за да се позволи на неговия адресат да защити правата си при възможно най-добри условия и да реши, разполагайки с цялата необходима информация, дали има смисъл да обжалва, така и за да позволи на съдилищата да упражнят контрол за законосъобразност на това решение (вж. в този смисъл решение 9 ноември 2017 г., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, т. 45).

55 Дори да се предположи, че те могат да се окажат полезни за определянето на митническата стойност, поверителните сведения от база данни, които имат за цел посредством методи за статистически анализ да се разкрият търговски модели, които могат да представляват измами, не могат да бъдат част от мотивите, изисквани по член 6, параграф 3 от Митническия кодекс. Следователно не може да се счита, че базата данни, от която произтичат сведенията, е на разположение на митническите органи за целите на определянето на митническата стойност по смисъла на член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс.

56 При все това съображенията, изложени в точки 42—55 от настоящото решение, не са пречка митническият орган на държава членка в зависимост от обстоятелствата по всеки конкретен случай и с оглед на задължението си за полагане на дължимата грижа да отправи до митническите органи на други държави членки или до институциите и службите на Съюза целесъобразни искания, за да получи допълнителните сведения, които са му необходими за определянето на митническата стойност (вж. по аналогия решение от 9 ноември 2017 г., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, т. 55), при условие че те могат да бъдат съобщени на съответния оператор съгласно член 6, параграф 3 от Митническия кодекс.

57 По изложените съображения на първия и втория въпрос следва да се отговори, че член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс трябва да се тълкува в смисъл, че при определянето на митническата стойност съгласно тази разпоредба митническият орган на държава членка може да използва само сведенията, които се съдържат в националната база данни, която той попълва и управлява, като не е длъжен, когато тези сведения са достатъчни за целта, да прави справка с информацията, притежавана от митническите органи на други държави членки или от институциите и службите на Съюза, без да се засяга възможността за посочения орган, ако случаят не е такъв, да отправи искане до посочените органи или до посочените институции и служби, за да получи допълнителни данни за целите на определянето.

По третия въпрос

58 С третия въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс трябва да се тълкува в смисъл, че при определянето на митническата стойност митническият орган на държава членка може да изключи договорните стойности, отнасящи се до други сделки на заявителя за митническо оформяне, макар посочените стойности да не са били оспорени нито от този митнически орган, нито от митническите органи на други държави членки.

59 От член 150, параграф 5 и член 151, параграф 5 от Регламента за прилагане следва, че договорната стойност на съответно идентичните или сходни стоки се разбира като предварително определената съгласно член 29 от Митническия кодекс договорна стойност на други стоки, които са идентични или сходни на подлежащите на остойностяване.

60 Тези разпоредби обаче не изключват възможността за целите на определянето на митническата стойност във връзка с даден внос в съответствие с член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс да се вземат предвид договорните стойности, установени съгласно член 29 от Кодекса във връзка с друг внос, извършен от същия търговец.

61 Съгласно член 78, параграфи 1 и 2 от Митническия кодекс обаче митническият орган може след вдигането на стоките да поправи митническата декларация и/или да извърши контрол на търговските документи и данните за вносните операции със съответните стоки. Освен това от член 221, параграф 3 от Митническия кодекс следва, че както първоначално установеният размер на митата, така и евентуално установеният след извършването на поправка или контрол, трябва да бъдат съобщени на длъжника в срок от три години, считано от датата на възникване на митническото задължение.

62 На последно място, от член 181а от Регламента за прилагане следва, че когато има основание да се съмнява, че декларираната стойност на внесените стоки представлява цялата платена или платима за тези стоки сума, митническият орган може да отхвърли декларираната цена, ако съмненията продължават, след като евентуално е поискал предоставянето на цялата информация или на всички допълнителни документи и след като е дал на съответното лице подходяща възможност да изложи гледната си точка относно съображенията, на които се основават посочените съмнения (решение от 16 юни 2016'г., EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, т. 31).

63 От всички разпоредби, посочени в точки 59—62 от настоящото решение, следва, че когато определя митническата стойност във връзка с даден внос в съответствие с член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс, митническият орган на държава членка може да изключи декларираните митнически стойности във връзка с друг внос от същия оператор в посочената държава членка, при условие че преди това митническият орган ги постави под въпрос на основание член 78, параграфи 1 и 2 от Митническия кодекс в установените в член 221 от него срокове и по реда, предвиден в член 181а от Регламента за прилагане.

64 Положението е различно, когато съответният оператор се позовава на договорни стойности, отнасящи се до извършен в други държави членки внос. Всъщност, тъй като митническият орган на държава членка не е в състояние да влияе върху избора на органите на други държави членки относно прилагането на член 181а от Регламента за прилагане по отношение на една или повече операции по внос, фактът, че последните органи не са поставили под въпрос посочените договорни стойности, сам по себе си не може да е пречка първият орган да прецени достоверността на посочените от вносителя договорни стойности. В подобна хипотеза посоченият орган продължава да има възможност да изключи декларираните митнически стойности по повод на друг внос, който същият търговец е извършил в други държави членки, но при условие че мотивира изключването в съответствие с член 6, параграф 3 от Митническия кодекс, като посочи обстоятелства, които засягат достоверността на въпросните стойности.

65 По изложените съображения на третия въпрос следва да се отговори, че член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс трябва да се тълкува в смисъл, че при определянето на митническата стойност митническият орган на държава членка може да изключи договорните стойности, отнасящи се до други сделки на заявителя за митническо оформяне, макар посочените стойности да не са били оспорени нито от този митнически

орган, нито от митническите органи на други държави членки, при условие че, от една страна, договорните стойности, отнасящи се до извършен в тази държава членка внос, са предварително поставени под въпрос от този митнически орган съгласно член 78, параграфи 1 и 2 от Митническия кодекс в установените в член 221 от него срокове и по реда, предвиден в член 181a от Регламента за прилагане, а от друга страна, във връзка с договорните стойности, отнасящи се до извършен в други държави членки внос, този митнически орган мотивира изключването в съответствие с член 6, параграф 3 от Митническия кодекс, като посочи обстоятелства, които засягат тяхната достоверност.

По четвъртия въпрос

66 С четвъртия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали използваното в член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс понятие за стоки, изнесени „в същия момент или приблизително в същия момент“ като стоките, подлежащи на остойностяване, трябва да се тълкува в смисъл, че при определянето на митническата стойност съгласно тази разпоредба митническият орган може да използва само данни за договорните стойности, отнасящи се за период от 90 дни, от които 45 преди и 45 след митническото оформяне на подлежащите на остойностяване стоки.

67 Както бе посочено в точка 34 от настоящото решение, разпоредбите относно митническото остойностяване имат за цел да установят справедлива, еднообразна и обективна система, която изключва използването на субективно определени или фиктивни митнически стойности. Затова митническата стойност трябва да отразява реалната икономическа стойност на внесената стока и следователно да отчита всички елементи на тази стока, които имат икономическа стойност

68 В този контекст, както беше посочено в точка 38 от настоящото решение, митническите органи са длъжни да проучат всички източници на информация и базите данни, с които разполагат, за да определят митническата стойност по възможно най-точния начин и най-близко до реалността.

69 Именно с оглед на тези цели трябва да се разбира задължението на митническите органи да определят митническата стойност въз основа на договорната стойност на идентични или сходни стоки, изнесени „в същия момент или приблизително в същия момент“ като подлежащите на остойностяване стоки.

70 По-специално изискването да се вземе предвид договорната стойност на изнесените стоки „в същия момент или приблизително в същия момент“ като стоките, подлежащи на остойностяване, цели да гарантира, че се вземат предвид сделки, извършени на дата, която е достатъчно близка до датата на износа, така че да се избегне рискът от съществено изменение на търговските практики и условията на пазара, които засягат цените на подлежащите на остойностяване стоки.

71 Ето защо митнически орган по принцип може да взема предвид само договорни стойности на идентични или сходни стоки, продадени за износ с местоназначение в Съюза за определен от него период от 90 дни, от които 45 преди и 45 и след митническото оформяне на подлежащите на остойностяване стоки. Всъщност този период изглежда достатъчно близък до датата на износа, така че да се избегне рискът от съществено изменение на търговските практики и пазарните условия, които засягат цените на подлежащите на остойностяване стоки. Следователно, ако посоченият орган стигне до извода, че

извършените през този период операции по износ на стоки, идентични или сходни на подлежащите на остойностяване стоки, му позволяват да определи митническата стойност на последните в съответствие с член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс, той по принцип не е длъжен да разшири обхвата на своето разследване, за да включи в него износа на идентични или сходни стоки, извършен извън този период.

72 При липсата на износ на идентични или сходни стоки, извършен през този 90-дневен период, митническият орган следва да провери дали такъв износ е извършен през по-дълъг период, който обаче не е твърде отдалечен от датата на износ на подлежащите на остойностяване стоки, при условие че през този по-дълъг период търговските практики и условията на пазара, които засягат цените на подлежащите на остойностяване стоки, са останали по същество едни и същи. Само ако митническият орган под контрола на националния съд стигне до извода, че няма такъв износ, той може последователно да използва методите за определяне на митническата стойност, посочени в член 30, параграф 2, букви в) и г) от Митническия кодекс или, субсидиарно, в член 31 от него.

73 Следователно на четвъртия въпрос следва да се отговори, че посоченото в член 30, параграф 2, букви а) и б) от Митническия кодекс понятие за стоки, изнесени „в същия момент или приблизително същия момент“ като стоките, подлежащи на остойностяване, трябва да се тълкува в смисъл, че при определянето на митническата стойност съгласно тази разпоредба митническият орган може да използва само данни за договорните стойности, отнасящи се за период от 90 дни, от които 45 преди и 45 след митническото оформяне на подлежащите на остойностяване стоки, при условие че извършеният през този период износ с местоназначение в Съюза на идентични или сходни стоки като подлежащите на остойностяване позволява да се определи митническата стойност на последните съгласно посочената разпоредба.

По съдебните разноски

74 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

1) Член 30, параграф 2, букви а) и б) от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността трябва да се тълкува в смисъл, че при определянето на митническата стойност съгласно тази разпоредба митническият орган на държава членка може да използва само сведенията, които се съдържат в националната база данни, която той попълва и управлява, като не е длъжен, когато тези сведения са достатъчни за целта, да прави справка с информацията, притежавана от митническите органи на други държави членки или от институциите и службите на Европейския съюз, без да се засяга възможността за посочения орган, ако случаят не е такъв, да отправи искане до посочените органи или до посочените институции и служби, за да получи допълнителни данни за целите на определянето.

2) **Член 30, параграф 2, букви а) и б) от Регламент № 2913/92 трябва да се тълкува в смисъл, че при определянето на митническата стойност митническият орган на държава членка може да изключи договорните стойности, отнасящи се до други сделки на заявителя за митническо оформяне, макар посочените стойности да не са били оспорени нито от този митнически орган, нито от митническите органи на други държави членки, при условие че, от една страна, договорните стойности, отнасящи се до извършен в тази държава членка внос, са предварително поставени под въпрос от този митнически орган съгласно член 78, параграфи 1 и 2 от Регламент № 2913/92 в установените в член 221 от него срокове и по реда, предвиден в член 181a от Регламент ([ЕИО]) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Общността, изменен с Регламент (ЕО) № 3254/94 на Комисията от 19 декември 1994 г., а от друга страна, във връзка с договорните стойности, отнасящи се до извършен в други държави членки внос, този митнически орган мотивира изключването в съответствие с член 6, параграф 3 от Регламент № 2913/92, като посочи обстоятелства, които засягат тяхната достоверност.**

3) **Посоченото в член 30, параграф 2, букви а) и б) от Регламент № 2913/92 понятие за стоки, изнесени „в същия момент или приблизително в същия момент“ като стоките, подлежащи на остойностяване, трябва да се тълкува в смисъл, че при определянето на митническата стойност съгласно тази разпоредба митническият орган може да използва само данни за договорните стойности, отнасящи се за период от 90 дни, от които 45 преди и 45 след митническото оформяне на подлежащите на остойностяване стоки, при условие че извършеният през този период износ с местоназначение в Европейския съюз на идентични или сходни стоки като подлежащите на остойностяване позволява да се определи митническата стойност на последните съгласно посочената разпоредба.**

Подписи